

De Dodenherdenking op 4 mei

Kort na het einde van de Tweede Wereldoorlog in 1945 werd de Nationale Dodenherdenking op 4 mei ingesteld. In de dorpen van de toenmalige gemeente Hummelo en Keppel werd de herdenking georganiseerd door de gemeente. Inmiddels ligt het einde van de oorlog 70 jaar achter ons. Is de dodenherdenking na 70 jaar nog steeds actueel? Deze vraag leg ik voor aan leden van het 4 Mei Comité Hummelo, Keppel en Drempt, dat dit jaar 10 jaar bestaat.

We beginnen bij het begin. Het 4 Mei Comité Hummelo, Keppel en Drempt nam de organisatie van de dodenherdenking over toen de gemeente Hummelo en Keppel in 2005 was opgeheven. De nieuwe gemeente Bronckhorst liet de herdenking over aan lokale initiatieven. Daardoor ontstonden op meerdere plaatsen in de gemeente Bronckhorst 4 mei Comités. De gemeente biedt nog altijd een platform voor deze comités voor uitwisseling van ervaringen en ideeën. De Dodenherdenking op 4 mei is in onze dorpen ingebed in de Nationale Herdenking. Tot 1961 ging het hierbij om Nederlandse slachtoffers in de Tweede Wereldoorlog, maar sinds 1961 wordt op nationaal niveau officieel een ruimere definitie gehanteerd die alle oorlogsslachtoffers of omgekomenen sinds het uitbreken van de Tweede Wereldoorlog omvat, zowel in oorlogssituaties als bij vredesoperaties.

Voorzitter Henk Maalderink geeft aan wat het Comité doet. 'Wij organiseren de Dodenherdenking op 4 mei voor de kernen Hummelo, Keppel en Drempt. Het bevrijdingsfeest op 5 mei valt daar niet onder. Wij gaan ook niet over het onderhoud van monumenten en oorlogsgraven, dat doet de gemeente Bronckhorst.'

Opereert het Comité alleen? 'Gelukkig niet,' zegt Leida Wenneker. 'Onze taak is om de dorpsgemeenschappen Hummelo, Keppel en Drempt te betrekken bij de Dodenherdenking.' Titia Hondelink vult aan: 'Dat doen wij samen met de kerken, de basisscholen, de muziekverenigingen en onze onvolprezen geluidsmen de heer Walgemoet uit Hoog-Keppel.' Henk Maalderink zegt: 'Wat ons betreft is de essentie van wat wij doen niet alleen de herdenking van een historische

gebeurtenis. De Dodenherdenking op 4 mei is er vooral om met alle dorpsbewoners stil te staan bij de actualiteit in relatie tot het geschenk dat wij in 1945 kregen: onze vrijheid. En dat ging niet vanzelf. Er is zwaar voor gevochten ook in en om de dorpen waar wij nu wonen. Deze strijd heeft aan veel gewone burgers in onze dorpen het leven gekost. Hun dood als gevolg van oorlogshandelingen, verzetsactiviteiten of dat zij door een misdadig regime werden vermoord vanwege hun Joodse afkomst wordt op 4 mei herdacht. We herdenken de bemanning van de neergehaalde bommenwerper van de Britse luchtmacht. Jonge jongens uit Engeland en Nieuw-Zeeland die boven Hummelo om het leven kwamen en de militairen die om het leven kwamen bij de bevrijding van Hummelo en Keppel op 2 en 3 april 1945. Wij herdenken deze en alle slachtoffers met onze dorpsgenoten van nu. Onder die dorpsgenoten zijn ook veteranen en militairen die in het hier en nu bij de Nederlandse strijdkrachten missies uitvoeren of uitgevoerd hebben. Het is belangrijk om stil te staan bij de vraag waarom wij herdenken. Het antwoord op die vraag is dat wij sinds mei 1945 weer in een democratie leven met alles wat daarbij hoort. En alles wat daarbij hoort is niet vanzelfsprekend. Een democratie vraagt om onderhoud, betrokkenheid en weerbaarheid. Maar

vooral om de dialoog met elkaar van mens tot mens.' We hebben het over een overlevende van het vernietigingskamp Auschwitz. Die stelt zeventig jaar na de bevrijding van het kamp voor om in de Bijbel een elfde gebod op te nemen: Gij zult niet weggijken. Het is een uitspraak die precies past bij de activiteiten van het 4 mei Comité HKD. Het comité merkt dat de belangstelling voor de herdenking groeit. De jongere generaties hebben de fakkel overgenomen. Henk Maalderink besluit: 'Die positieve respons van jong en oud, verenigingen, onderwijs, instellingen en organisaties uit onze dorpen is voor ons een prima signaal om de herdenking op een waardige manier te blijven organiseren.'

Aan het programma voor de Dodenherdenking op 4 mei 2015 wordt nog gewerkt. Het zal via de gebruikelijke kanalen worden gepubliceerd als het rond is. Het 4 Mei Comité Hummelo, Keppel en Drempt bestaat uit zes leden: Titia Hondelink en Ulla Dijkstra uit Hoog-Keppel, Carla Snelder uit Drempt. Leida Wenneker, Benno Smeitink en voorzitter Henk Maalderink komen uit Hummelo.